

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۰۲ سپتمبر ۲۰۲۲

یونس نگاه

جمهوری مردم

ما مردم عام و آنانی که در بیست سال گذشته چوکی نداشتیم ولی طرفدار جمهوریت بودیم، با آنانی که در چوکی بودند و جمهوریت می‌خواستند یکی نبودیم و جمهوریت ما نیز یکی نبود. البته در دولت هم اکثریت مأموران حامی جمهوریت مردمی بودند. می‌خواهم به جدائی جمهوری اقلیت حاکم و استفاده‌جو از جمهوریت مردم اشاره کنم. جمهوریت مردم مکتب، پوهنتون، آزادی گشت‌وگذار و قوانینی بود که حداقل روی ورق برای ما چشم‌انداز امیدبخش ترسیم می‌کرد. جمهوریت مردم شرایطی حقوقی بود که احتمال وزیر شدن هیچ وطنداری را به دلیل تعلق فرهنگی، قومی و سیاسی نفی نمی‌کرد. جمهوریت مردم شرایطی بود که در یک خانه دو برادر می‌توانست دو آرزوی کاملاً متفاوت و ظاهراً متضاد داشته باشند: یکی بخواهد ستاره آواز افغان شود، و دیگری بخواهد ستاره قرانت ماه رمضان شود.

در جمهوریت مردم خوردن هجده نوع گوشت در ارگ خیانت بود و نفرت و نفرین مردم را در پی داشت. در آن جمهوریت، مردم از فهمیدن این که دولت میلیون‌ها دالر صرف بازسازی قصرها می‌کند اما برای توزیع آب پاک و انکشاف سیستم فاضلاب بودیجه‌ای اختصاص نمی‌دهد خشم‌گین می‌شدند. در جمهوریت مردم اعتراض و شکایت از جمهوری قدرت‌مندان همیشه و پی‌گیرانه جریان داشت. مردم نارضایتی خود را از حضور دزدان در پارلمان، قاچاق‌بران در کابینه و متعصبان در ارگ و سپیدار با صدای بلند و به تکرار بیان می‌کردند. جمهوری‌خواهان عادی از موترهای شیشه سیاه و تعقیبی‌های مغرورشان که در جاده‌ها از کنار گرسنگان و کارگران با بی‌پروائی و تکبر غریبه می‌رفتند نفرت داشتند.

در واقع جمهوری را جمعی دزدیده بودند. آن دزدان از ما نبودند و جمهوری دمکراتیکی که ما آن زمان می‌خواستیم و امروز برای آن تلاش می‌ورزیم، جمهوری اشرف‌غنی، محقق، دوستم، عبدالله و امثال‌شان نبود/ نیست. شاید بگوئید اگر قدرت‌مندان را از جمهوری بکشید چه می‌ماند؟ مردم می‌مانند. خود ما می‌مانیم. تمام کارهای خوبی که در بیست سال

بدون حمایت دولت انجام دادیم می‌ماند. شرایطی که شر دولت را کم کرده بود و دولت نمی‌توانست مانع مکتب‌افتن اولادهای ما شود، مانع آوازخوانی ما شود، مانع سفر ما شود و ابتکارات تجاری و فرهنگی ما را زیاد ممانعت کند، روح جمهوری بود. قهرمان و رهبر جمهوری مردم را در لیست کابینه و فهرست نام‌های مشهور نمی‌یابید. قهرمان آن جمهوری اراده جمعی مردم برای تغییر است. تمام مادران و پدرانی که با فروش زردآلو، سیب و انار یا کراچی‌وانی روی جاده، کارگری در معدن، معلمی در مکتب و مأموریت در دفاتر برای میلیون‌ها کودک کتابچه و قلم و نان تهیه می‌کردند تا فردای‌شان بهتر و آرام‌تر گردد، قهرمانان جمهوری بودند.

برای جمهوری خودتان تلاش کنید.